

JAARVERSLAG 2011

PENDRECHTSE MOLEN

GROEPSBEZOEK

Ook dit jaar was er weer een aanbod voor de houders van de **Rotterdampas**. De aanmeldingen hiervoor liepen via de webstek van de molen en het aantal aanmeldingen was ontzettend klein.

Dit jaar heeft de molen voor de zestiende keer deelgenomen aan het **Jeugdvakantiepaspoort**. Alle leerlingen van het basisonderwijs in Rotterdam en Albrandswaard krijgen een boekje met daarin een groot aantal activiteiten waaraan ze mee kunnen doen. Mijn vakanties heb ik dit jaar buiten de schoolvakantie gepland met daardoor meer rondleidingen voor het paspoort: in totaal 17 rondleidingen voor 143 kinderen met 82 begeleiders.

De molen is dit jaar twee keer **“rust”** geweest bij door anderen georganiseerde wandeltochten: op 11 september voor de GZH-wandelingen en op 12 november voor de Regionale Wandelsportvereniging Zuid-Holland. Dit levert vaak verraste reacties op van wandelaars die “plotseling” een bakkie koffie zitten te drinken in de woonkamer van een oude windmolen.

Verder deed ik rondleidingen voor ondermeer De Kleine Duiker, groep 7 van CBO Smitshoek, terreinbeheerders van de GZH, een groep bewoners uit een zorginstelling, de kinderopvang van Humanitas, een wandelklupje en een kinderverjaardag.

Nieuw dit jaar was, dat na zorgvuldig overleg er bij de molen een **geo-cache** gelegd is. Een cache is een schat die ergens verborgen ligt en die door mensen met behulp van een GPS-apparaat opgespoord kan worden. Daarbij wordt een verhaal verteld en/of moeten vragen beantwoord worden om al puzzelend de coördinaten te achterhalen van de plaats waar de schat verstopt is. Bij alle molens en molenrestanten op IJsselmonde ligt nu zo'n cache en er is een fietsroute langs uitgezet.

De cache is te vinden op http://www.geocaching.com/seek/cache_details.aspx?guid=68785d86-5a4c-47c6-a364-b5a9278cd8bb. Ook dit levert dus weer bezoekers op die niet per se een molen willen bezoeken, maar er wel terechtkomen. Dit jaar zijn er 46 teams langs geweest.

ACTIVITEITEN

Vanzelfsprekend is de molen bij de Nationale Molendagen in mei en bij de

Open Monumentendagen in september weer present geweest. Beide keren heb ik hulp gekregen van Cees Zevenbergen en Gert Voortman.

Op de **Nationale Molendagen** deed Ans Kriesels een demonstratie spinnen en Robin van Egmond kwam schapenscheren.

De **Open Monumentendag** gaf Lenie Houweling een demonstratie vilt maken en David Pents bewerkte leer. Dit jaar was het een bijzondere dag: de molen bestond precies 280 jaar én in het

kader van het provinciale themajaar **“Leve de molens!”** onthulde wethouder Bas Nootboom een infopaneel voor de molen en reikte een nieuwe molenfolder uit.

Dit leidde tot een berichtje in het personeelsblad.

Meerwaarde infopaneel

De molenaar van de Pendrechtse molen liet onlangs weten dat hij veel meer bezoekers heeft mogen verwelkomen sinds de plaatsing van het infopaneel in de omgeving. Veel mensen ontdekken via het paneel dat de molen open is voor bezoek!

Voor **“Leve de molens!”** hebben het hele jaar in de molen posters gehangen en heeft heel vaak een speciale vlag voor de molen gewapperd.

Ook de nieuwe molenfolder valt volgens hem heel erg in de smaak. Het valt op dat mensen tegenwoordig eerder dan vroeger de molenfolder pakken. Leuk om te horen !

Gedurende het jaar heb ik diverse collecteweken ondersteund door de bijhorende vlag aan de molen te hangen.

FOTO'S

Regelmatig kom ik foto's van de molen tegen in weblogs die vooral door wandelaars gemaakt worden. Dit jaar kwam ik de molen tegen in een documentaire van de BBC! Die ging over een wedstrijd Irish dancing: daarin nam een Nederlander deel en die woont blijkbaar hier in de omgeving. Als sfeerbeeld werd deze deelnemer fietsend gefilmd met acht seconden lang (!) op de achtergrond de molen, malend op het noordoosten.

MIO'S

Gedurende het jaar kwamen diverse molenaars-in-opleiding (mio's) een deel van hun opleiding in de molen doen. Eén daarvan heb ik voorgedragen voor het examen en hij heeft op 3 december met goed gevolg het proefexamen afgelegd. Op 14 maart zijn er door de examencommissie van De Nederlandsche Molen in de molen **examens** afgenomen voor het diploma van vrijwillige molenaar. Aanvankelijk waren hier drie kandidaten voor, maar één daarvan kreeg een hartinfarct toen hij met de molen kwam oefenen. Daarvoor heb ik een ambulance moeten bellen en die was gelukkig zeer snel ter plaatse. In het najaar heeft deze kandidaat op een andere molen alsnog met goed gevolg zijn examen gedaan.

BEESTEN

Het gaat niet altijd goed met de beesten van De Kleine Duiker die bij de molen lopen. In het verleden werden al eens kippen gestolen, bokjes ontvreemd en vielen loslopende honden de schapen aan. Dit voorjaar verdwenen er weer drie kippen. Een

Honden bijten schapen dood

BARENDRECHT - Twee honden hebben vorige week in een grasland bij de Pendrechtse Molen aan de Charloïse Lagedijk tien schapen aangevallen. Drie schapen zijn inmiddels doodgegaan

aan hun verwondingen. De andere dieren konden worden gered. Een dierenarts is daar uren mee bezig geweest. De honden - husky's - liepen los en sprongen of liepen over het wildrooster dat de schapen moet tegenhouden. De molenaar van de Pendrechtse molen zag het gebeuren en alarmeerde de eigenaar, Barendrecht Rob van Egmond. Hij trof de dieren zwaargewond aan. Bij enkele had de hond door de schedel gebeten. Het schapenwijdje en het terrein van de molen grenzen aan een losloophoeve voor honden. Het is niet de eerste keer dat loslopende honden ook het molenterrein openrennen en daar schapen aanvalen. Rob van Egmond roept alle hondeneigenaren op hun dier aan te lijnen als deze de Pendrechtse molen naderen. Van Egmond begrijpt best, dat de honden hun jachtinstinct volgen. Daarom is het belangrijk dat juist de baasjes goed opletten en hun hond tijdig weer aanlijnen.

aanval van twee honden leverde

veel consternatie op: twee schapen verdronken, één schaap moest worden afge-

maakt en in totaal zetten twee dierenartsen 163 hechtingen bij de overige schapen. Ik heb het allemaal zien gebeuren en heb me rot gerend om de schade nog enigszins te beperken. Dat alles gebeurde onder de ogen van een groep kinderen met hun ouders die voor een rondleiding kwamen.

BIOTOOP

Om de windvang van de molen in stand te houden heb ik dit voorjaar het knotten van alle wilde wilgen en elzen afgerond. Het perceel knotpopulieren ten westen van de molen is ook dit jaar weer geknot. Als gevolg hiervan promoveerde de molenbiotoop van "matig" naar "redelijk".

In het kader van "Leve de molens!" is door de

Provincie Zuid-Holland het rapport "**Handleiding Molenbiotopen**" gemaakt en daarin figu-reert ook de Pendrechtse Molen. Het blijkt, dat onze biotoop in maar liefst zes bestemmingsplannen ligt. In vier daarvan is de biotoopbescherming niet opgenomen. Het is noodzakelijk om hier actie op te ondernemen.

Er is dit jaar de nodige aandacht gegeven aan de "**Blauwe verbinding**". Het plan is om een verbinding te maken van het water van de Oude Maas met het water in het Zuiderpark en dat water komt dicht langs de molen.

Ik heb voorgesteld om de molen hierin een rol te laten spelen.

Handleiding Molenbiotopen

provincie HOLLAND
ZUID
Leve de Molens!

VEILIGHEID EN AANSPRAKELIJKHEID

Het vorige jaar is over dit onderwerp een discussie opgestart. Het bord met "betreden op eigen risico" en een tekst waarmee het Schap zich vrijwaart van aansprakelijkheid is verwijderd. In plaats daarvan zal er een kaart komen, waarop bezoekers kunnen lezen hoe ze de molen op een veilige manier kunnen bezoeken. Veiligheid is vanzelfsprekend een belangrijk onderwerp. In en rond de molen zijn alle mogelijke maatregelen genomen voor de veiligheid van bezoekers. Op dit moment wordt aan deze kaart de laatste hand gelegd.

ONDERHOUD

Dit jaar is de gehele molen van buiten en van binnen geschilderd en staat de molen er weer schitterend bij.

De molenmakers van De Gelder uit Sliedrecht hebben het gaande werk (alle bewegende onderdelen van de molen) “recht, rond en vast” gemaakt.

De schapstimmerman heeft twee nieuwe raamluiken gemaakt en aangebracht.

De roodwitte afzettingshekken waren aan vervanging toe en zijn vervangen door netten. Deze zijn veel makkelijker te hanteren, vooral als er veel wind is(!).

Vanzelfsprekend heb ik gedurende het jaar diverse klein onderhoud uitgevoerd.

Volgend jaar in de zomer staat het vervangen van het rietdek van de kap op het programma. Dit werk is gegund aan het rietdekkers-bedrijf

Gebroeders Visser uit Kockengen.

De oevers van het terrein rond de molen zijn aangepakt dit jaar, waarbij riet is aangeplant. Daarvoor is een afzetting met schrikdraad gemaakt om de geiten uit het riet te houden.

Dit jaar is veel energie gestoken in het invullen van het groot onderhoud. Begin volgend jaar moet een nieuw zogeheten PIP ingediend worden. Een PIP is een **periodiek instandhoudings-plan** op basis waarvan voor de komende zes jaar de onderhoudssubsidies gegeven kunnen worden. Tegelijkertijd kampt de molen met problemen met de beplating op de wieken en met het op de wind zetten van de molen: het kruien. Een en ander vergde het nodige onderzoek en overleg, waarbij provinciaal molenconsulent Herman Sangers een belangrijke rol speelde. Doordat het hout onder en boven de kruirollen (de kruivloer en de overring) aan het **versplinteren** is, zakt de kap van de molen langzaam en raakt op bepaalde punten de bovenkant van de onderbouw (de kuip). Als dat zo doorgaat, kan op termijn de molen niet meer op de wind gezet worden. Besloten is de loopvlakken uit te vlakken en de kruivloer dikker te maken, zodat de kap weer voldoende ruimte krijgt om rond te gaan.

Al langer komen de schroeven los waarmee de beplating van de Dekkerwieken vastzitten. Afgelopen jaar kwam het voor de tweede keer voor, dat als gevolg hiervan een plaat omklapte. Dit komt doordat voor de zogeheten schenkels het verkeerde materiaal is gebruikt. We hebben lang gezocht naar een slimme oplossing, maar na onderzoek bleken de schenkels verrot te zijn.

Omdat vervanging van de schenkels nogal kostbaar is, wordt dit werk in 2012 en 2013 uitgevoerd. Het opstellen en indienen van het nieuwe PIP is uitbesteed aan Van Reeuwijk Bouwmeester.

STENENMOLENZIEKTE

Eind februari verscheen de “Rapportage Deelproject Detectie en Injectie” met daarin de resultaten van ondermeer de onderzoeken welke aan de Pendrechtse Molen zijn uitgevoerd.

Vervolgstappen om de problemen hier aan te pakken moeten nog uitgevoerd worden.

TOEREN

2011	absoluut	dagen	per dag
ianuari	67.361	12	5.613
februari	65.560	12	5.453
maart	57.674	13	4.436
april	56.233	12	4.686
mei	70.048	12	5.837
juni	14.643	3	4.881
juli	71.702	14	5.122
augustus	48.759	13	3.751
september	59.930	13	4.610
oktober	33.098	10	3.310
november	43.998	11	4.000
december	62.145	11	5.650
totaal	651.151	136	4.788

Het was qua wind een heel wisselend jaar wat te zien is aan de verschillen in de daggemiddelden.

Op 17 september ging de teller door de nulstand. Dat wil zeggen, dat de molen sinds de heropening in 1994 meer dan **tien miljoen toeren** gedraaid heeft.

Op de bovenas van de molen is door de Provincie Zuid-Holland een teller gemonteerd. Die teller registreert meestal iedere omwenteling. Met een minimum van 60.000 omwentelingen keert de provincie een maalpremie uit. Op die manier wil de provincie het draaien/malen met de molen stimuleren. Vanaf 1995 krijgt de molen het maximum bedrag uitgekeerd.

De afgelopen 10 jaar zagen de cijfers er als volgt uit:

jaar	maal-dagen	gemiddeld per dag	toeren totaal
2002	138	4.052	559.145
2003	134	3.744	501.542
2004	139	4.198	583.533
2005	132	4.029	531.820
2006	138	4.566	630.166
2007	135	4.653	628.128
2008	140	5.097	711.092
2009	138	5.103	704.162
2010	129	4.806	619.992
2011	136	4.788	651.151

De volgende jaren springen er nogal uit:

- Gedurende 2008 en 2009 was er veel wind en dat leidde tot hoge gemiddelden.
- Het vorige jaar kende minder maaldagen, omdat ik toen twee keer op vakantie ben geweest. Dit jaar had ik ook twee vakanties, maar was het aantal maaldagen redelijk normaal.

TOEKOMST VAN DE MOLENAAR

De molenaar is vanaf 1 juli 1994 werkzaam voor de molen in een gesubsidieerde baan, aanvankelijk bekend als banenpooler. De gemeente Rotterdam heeft besloten de huidige regeling (de WIW) komende jaren af te bouwen. Op dit moment wordt bekeken hoe dit gaat uitpakken. Daarbij komt dat de molenaar over 14 maanden met pensioen gaat. Hij heeft de ambitie, als het lijf en het hoofd het hem mogelijk maken, dan nog minstens tien jaar door te gaan als vrijwillige molenaar. Het komende jaar zal dit verder vorm gegeven worden.

Barend Zinkweg, molenaar Pendrechtse Molen
www.pendrechtsemolen.nl
30-12-2011.

